

פיתוח יישובי הקבע של מפוני גוש קטיף וצפון השומרון - עדכון עלויות וצרכי תקציב נוסף

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ס, בהמשך להחלטות הממשלה מס' 1414 (נתק/2) מיום 5.3.2014 (להלן – החלטה 1414), מס' 1633 מיום 2.5.2010 ומס' 438 מיום - 23.6.2013, מס' 78 מיום 14.6.2015 (להלן - החלטה 78), מס' 1998 מיום 9.10.2016 (להלן - החלטה 1998), מס' 2737 מיום 9.2.2025 ונוכח הצורך בהמשך יישומה של החלטת הממשלה מס' 1414 ולאור הפערים שנוצרו בין התקציב המאושר לבין עלויות הביצוע ממועד קבלת ההחלטה, הנובעים בעיקרם מהתייקרויות והוצאות בלתי צפויות אשר התגלו לאחר קבלת ההחלטה ולאור הצורך בעמידה בהתחייבויות המדינה להשבת המצב לקדמותו באתרים ששימשו לשיכון מפוני גוש קטיף -

1. להקצות למשרד החקלאות וביטחון המזון תקציב בסך של 5.4 מיליוני ש"ח בשנת 2025 מתוך הסכום האמור בסעיף 5(ב) להשלמת הצרכים והפעולות באמצעות החטיבה להתיישבות של ההסתדרות הציונית העולמית, כפי שנקבעו בהחלטת הממשלה מס' 1414, בהתאם לכלל ההליכים הנדרשים לפי החלטה 1998.
2. לתקן את סעיף 2(5) בהחלטה מס' 1414 באופן שבסופו יבוא "ככל שהיישובים יידרשו להשקיע ממקורות שאינם ממשלתיים מעל 30% מערך העבודות לצורך השלמת הקמת המבנים, ניהולם יועבר לאחריות היישובים, לרבות ההכנסות מהשכרתם".
3. להנחות את משרד החקלאות וביטחון המזון לבצע, באמצעות החטיבה להתיישבות של ההסתדרות הציונית העולמית, פעולות שלא נכללו במסגרת החלטת הממשלה מס' 1414, לפינוי וניקוי שטח המחנה הזמני במושב שקף, אשר שימש חלק מקהילות המפונים מהישובים: תל קטיפה, קטיף ובני דקלים. לצורך יישום סעיף זה, להקצות למשרד החקלאות וביטחון המזון תקציב בסך 2 מיליוני ש"ח בשנת 2025 מתוך הסכום האמור בסעיף 5(ב).
4. להנחות את משרד החקלאות וביטחון המזון כי לצורך יישום החלטה זו יתקשר עם החטיבה להתיישבות של ההסתדרות הציונית העולמית בהסכם פרטני בהתאם לסעיף 8 להחלטה 1998.
5. לצורך יישום החלטה זו לתקן את החלטת הממשלה מס' 3327 מיום 19 באוגוסט 2025 שעניינה תיעדוף הוצאות הממשלה בשנת 2025 ותיקון החלטות ממשלה, ותיקון החלטות ממשלה, כפי שתוקנה מעת לעת ובהחלטות מס' 3375 מיום 21 בספטמבר 2025, מס' 3421 מיום 26 באוקטובר 2025 ומס' 3520 מיום 23 בנובמבר 2025 :
  - א. בסעיף 1(יח) במקום "סכום של 310 מיליון ש"ח עבור קידום החלטות ממשלה להאצת צמיחת המשק" יבוא "סכום של 303 מיליון ש"ח עבור קידום החלטות ממשלה להאצת צמיחת המשק".
  - ב. בסעיף 1 אחרי סעיף קטן (כג) יבוא סעיף קטן (כד) "7.4 מיליון ש"ח לצורך פיתוח יישובי הקבע של מפוני גוש קטיף וצפון השומרון".

דברי הסבר

רקע כללי

פינוי ההתיישבות מגוש קטיף ומצפון השומרון, בעטיה של תוכנית ההתנתקות, בשנת 2005, חייב את ממשלת ישראל, להיערך לקליטת קהילות המפונים באתרי מגורים זמניים, בד בבד לצד הקמת יישובי הקבע לאותן קהילות. בהתאם לכך התקבלו, לאורך השנים, על ידי ממשלות ישראל החלטות ממשלה שונות העוסקות, בין היתר, בהקמת יישובי הקבע למפוני גוש קטיף וצפון השומרון.

החלטת הממשלה מס' 1414, מיום 5.3.2014, אשר באה בהמשך להחלטות ממשלה קודמות (מס' 1633, מיום 2.5.2010 ומס' 438, מיום 23.6.2013), הינה החלטה הבאה להשלים צרכים נוספים שהתעוררו במהלך אותן השנים, עם הקמת יישובי הקבע, לקהילות המפונים, והיא עוסקת למעשה, במתן מענה למגורי קבע של יחידים ומשפחות שהוכרו כזכאים לכך, בהשלמת מבני ציבור (מועדונים) במספר יישובי קבע ובהקמת שני (2) מבנים לתעסוקה, בישובים בהם נקבע, כי יוקמו מבנים אלה.

החלטת הממשלה מס' 1414 הקצתה לשלושת (3) המשימות, כאמור לעיל, תקציב בסך של 54 מיליוני ש"ח. ביצוע ההחלטה בפועל הוטל, בזמנו, על החטיבה להתיישבות, של ההסתדרות הציונית העולמית אשר נטלה חלק מרכזי ומשמעותי, בהקמת וניהול אתרי המגורים הזמניים, בליווי קהילות המפונים, באתרים הזמניים וביישובי הקבע, והוא נעשה בתאום מלא עם משרדי הממשלה הרלוונטיים ועם מנהלת תנופה.

על פי סדר העדיפויות נקבע, כי במסגרת התקציב שהועמד לביצוע ההחלטה, תינתן עדיפות ראשונה להקמת בתי הקבע למשפחות וליחידים שזכאותם לכך הוכרה, על ידי מנהלת תנופה, בהמשך יוקמו מבני הציבור ולבסוף יוקמו מבני התעסוקה ביישובי הקבע, בהתאם לאמות המידה שנקבעו בהחלטת הממשלה.

נוכח הימשכות ביצוע ההחלטה, על פני מספר שנים, כתוצאה מעיכובים שונים שנגרמו במהלך הביצוע ושאינם תלויים בגורם המבצע (החטיבה להתיישבות), ובהם: הליכים סטטוטוריים, הליכים של הקצאת קרקע והצורך בתשלומים בלתי צפויים מראש (כגון, תשלום ערך קרקע למבנה התעסוקה בבני דקלים), התייקרות מדד תשומות הבניה ממועד ההחלטה וכו', נוצרו פערי מימון ותקצוב, בין שלושת מרכיבי ההחלטה, ואף כתוצאה מהתייקרות הביצוע, בחלוף השנים.

כדי לבצע את ההחלטה על פי סדר העדיפויות, כאמור לעיל, מחד גיסא נוצר צורך בהסטת תקציבים, מהסעיפים המיועדים למבנה תעסוקה ומבני ציבור לטובת מבני המגורים ומאידך גיסא, נוצר צורך בהשלמת פערי המימון, בעיקר לצורך הקמת שני (2) מבני התעסוקה ולהשלמת התכנון ועבודות הפיתוח במגרשים של מבני המגורים.

ממשלת ישראל תפעל באמצעות החלטה זו להשלים את ביצוע המבנים למגורי משפחות ולמבני הציבור ואת המבנים המיועדים לתעסוקה ביישובי הקבע, של מפוני גוש קטיף וצפון השומרון, בהתאם וכמתחייב מהחלטה מס' 1414, וכן למלא אחר ההתחייבות שניתנה, על ידי מנהלת תנופה, להשלמת פינוי האתר הזמני שהוקם, בישוב שקף, עבור המפונים מקרב הישובים: תל קטיפה, קטיף ובני דקלים, כמפורט להלן.

הסטת התקציבים בוצעה באופן מתואם בין הגורמים השותפים לביצוע ההחלטה, בראשות מנהלת תנופה. הפער התקציבי אשר יאפשר להשלים את ביצוע ההחלטה עומד על סך של: 5,400,000 ש"ח. מתוך סכום זה מיועד הסכום העיקרי, להשלמת הקמתם של שני (2) מבני התעסוקה, בסך (כולל תכנון ופיקוח) של: 3,500,000 ש"ח, ועוד 1,900,000 ש"ח להשלמת פרויקט המשפחתיות.

סכום נוסף בסך: 2,000,000 ש"ח, מיועד לפינוי וניקוי שטח המחנה הזמני, במושב שקף, אשר שימש חלק מקהילות המפונים מהישובים: תל קטיפה, קטיף ובני דקלים. סכום זה לא נכלל בהחלטת הממשלה המקורית (מס 1414), אך הוא נדרש כעת במסגרת ההתחייבות שנתנה על ידי מנהלת תנופה לביצוע עבודות הפינוי וניקוי השטח, כאמור לעיל.

לפיכך, סך התקציב הנדרש לצורך עדכון עלויות ביצוע החלטה מס' 1414 והתחייבויות מנהלת תנופה עומד על סך: 7,400,000 ש"ח.

התקשרות עם החטיבה להתיישבות

למשרד החקלאות וביטחון המזון, הועברו ממשרד הנגב, הגליל והחוסן הלאומי, בהחלטת ממשלה מס' 2737, שטחי הפעולה של הרשות לתכנון ופיתוח התיישבות והכפר ושל הטיפול במפונים בהתאם לחוק יישום תוכנית ההתנתקות, התשס"ה-2005. בהתאם, רשאי משרד החקלאות וביטחון המזון להסתייע בחטיבה להתיישבות ויפעל בהתאם לכלל ההליכים הנדרשים לפי החלטה 1998, או כל החלטה שתבוא במקומה. בהתאם להוראות סעיף 8 להחלטה 1998, מיום 9.10.2016, משרדי הממשלה יהיו רשאים להתקשר עם החטיבה להתיישבות בהסכמים פרטניים לצורך ייעוץ וביצוע פעולות המנויות בהחלטת ממשלה זו.

משרד החקלאות וביטחון המזון יבצע פיקוח ובקרה על ביצוע הפעולות והמשימות נשוא החלטת ממשלה 1414, לפי ההסכמים הפרטניים ככל שייחתמו בין משרד החקלאות וההסתדרות הציונית העולמית בהתאם להחלטת ממשלה 1998.

נתונים כלכליים והשפעה על משק המדינה

ההחלטה באה להשלים את פערי המימון והתקציב אשר נוצרו לאורך השנים מאז התקבלה ובוצעה החלטת הממשלה מס' 1414, בשנת 2014 ועד היום, כתוצאה מהתייקרויות ומהוצאות בלתי צפויות מראש אשר לא תוקצבו בהחלטה המקורית.

בפועל, עיקר מרכיבי החלטת הממשלה המקורית - מבני המגורים למשפחות ויחידים זכאים ומבני הציבור (מועדונים) – בוצעו, זה מכבר, בהתאם להחלטה, והם שיפרו את איכות החיים של המתיישבים ביישובי הקבע וכפועל יוצא מכך, סייעו למשך אוכלוסייה נוספת לאותם ישובים, הנמצאים בפריפריה ובדרך זאת השפיעו, במידה מסוימת, על פיזור ומשיכת אוכלוסייה חדשה/נוספת לאותם אזורים.

עיקר התקציב הנוסף, בסך: 3,500,000 ש"ח, דרוש לצורך השלמת הקמתם של שני (2) מבני תעסוקה, ביישובים אבשלום שבתחום המועצה האזורית אשכול ובני דקלים שבתחום המועצה האזורית לכיש. הקמת שני מבני התעסוקה עשויה לתרום, תרומה משמעותית, ליצירת מספר מקומות תעסוקה נוספים, למתיישבים המתגוררים באותם ישובים וביישובים סמוכים ובאופן זה, לצמצם את הצורך בחיפוש אחר מקורות תעסוקה ופרנסה מרוחקים; לצמצם את הנסיעות, עומסי התנועה והשימוש בתחבורה ובכבישים ועל ידי כך להשפיע על בטיחות

המתיישבים; להגדיל את הנוכחות בישובים הנמצאים ממילא באזורי הפריפריה ועל ידי כך לחזק את תחושת הביטחון של המתיישבים באותם ישובים.

תקציב

סך התקציב, בהחלטה זו, לשנת 2025 עומד על סך של : 7,400,000 ש"ח.

סעיף	תת סעיף	משרד	משרדי 2025	אוצרי 2025	סה"כ 2025	סה"כ כללי
1	ב	משרד החקלאות וביטחון המזון		5,400,000	5,400,000	5,400,000
2	ג	משרד החקלאות וביטחון המזון		2,000,000	2,000,000	2,000,000
						7,400,000

השפעת ההצעה על מצבת כוח האדם

ללא השפעה

עמדת השרים האחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

שר האוצר - תומך

שרת ההתיישבות והמשימות הלאומיות - תומכת

חלופות להצעת ההחלטה

לא רלוונטי

החלטות קודמות של הממשלה בנושא ההצעה

החלטה מס' 1414 (נתק/2), מיום 5.3.2014; החלטה מס' 1633, מיום 2.5.201; החלטה מס' 439, מיום 23.6.2013; החלטה מס' 1998, מיום 9.10.2016, בעניין אצילת סמכויות הממשלה בתחום ההתיישבות והסדרת מערכת היחסים שבין ממשלת ישראל לבין החטיבה להתיישבות.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

עמדת היועץ המשפטי של משרד החקלאות וביטחון המזון מצורפת להצעת ההחלטה.

סיווגים

סיווג ראשי : 01 ביצועי

סיווג משני : 05 ממשלה

תחום פעולה עיקרי : 02 חברה וכלכלה

מוגש על ידי שר החקלאות וביטחון המזון

כ"ב בכסלו התשפ"ו
12 בדצמבר 2025

11 דצמבר 2025
כ"א כסלו תשפ"ו

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה:

פיתוח יישובי הקבע של מפוני גוש קטיף וצפון השומרון – עדכון עלויות וצרכי תקציב נוסף

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטי המשפטיים:

1. ביום 5.3.2014 קיבלה הממשלה את החלטה מס' 1414 שעניינה פיתוח יישובי הקבע של מפוני גוש קטיף וצפון השומרון וקידום המעבר לבתי הקבע (להלן – "החלטת הממשלה").
2. החלטת הממשלה ניתנה בהמשך להחלטות ממשלה קודמות (מס' 1633 מיום 2.5.2010 ומס' 438 מיום 23.6.2013), ובמסגרתה נקבע, בין היתר, להשלים צרכים נוספים שהתעוררו במהלך השנים עם הקמת יישובי הקבע לקהילות המפונים. ההחלטה עוסקת במתן מענה למגורי קבע לזכאים, בהשלמת מבני ציבור (מועדונים) במספר יישובי קבע ובהקמת שני מבני תעסוקה ביישובים שבהם נקבע כך.
3. הימשכות ביצוע ההחלטה לאורך שנים הושפע מעיכובים שאינם תלויים בגורם המבצע-החטיבה להתיישבות שבהסתדרות הציונית העולמית (להלן: החטיבה להתיישבות) - ובהם עיכובים סטטוטוריים, הליכי הקצאת קרקע, תשלומים בלתי צפויים (לדוגמה: תשלום ערך קרקע למבנה התעסוקה בבני דקלים), וכן התייקרות מדד תשומות הבניה מאז מועד קבלת ההחלטה. מכלול זה יצר פערי מימון ותקצוב בין מרכיבי ההחלטה, לצד עלויות ביצוע גבוהות יותר בחלוף השנים.
4. בנוסף לאמור, מוצע כי משרד החקלאות וביטחון המזון יבצע, באמצעות החטיבה להתיישבות של ההסתדרות הציונית העולמית, פעולות שלא נכללו במסגרת החלטת הממשלה מס' 1414, לפינוי וניקוי שטח המחנה הזמני במושב שקף, אשר שימש חלק מקהילות המפונים מהישובים: תל קטיפה, קטיף ובני דקלים.
5. לצורך יישום ההחלטה, מוצע כי יוקצה למשרד החקלאות וביטחון המזון בשנת 2025, תקציב של 7.4 מיליון ש"ח (מתוכם 5.4 מיליון ₪ לטובת הפעילות המפורטת בסעיף 3 ו-2 מיליון ₪ לטובת הפעילות המפורטת בסעיף 4).
6. נוסף על כך, מוצע לתקן את סעיף 2(5) בהחלטת הממשלה, ולקבוע כי ניהול המבנים, לרבות השכרתם, יתבצע בהתאם לכללים החלים בחטיבה להתיישבות. ככל שידרש יישוב להשקיע מעל 30% מערך העבודות ממקורות שאינם ממשלתיים לצורך השלמת המבנים, תועבר אחריות הניהול לידי, לרבות ההכנסות מהשכרה.
7. לצורך יישום החלטת הממשלה, עתיד משרד החקלאות להתקשר עם החטיבה להתיישבות בהסכם פרטני, בהתאם לסעיף 8 בהחלטת ממשלה מס' 1998 מיום 9.10.2016.

עמדת יועצים משפטיים אחרים שהחלטה נוגעת

משרד ההתיישבות והמשימות הלאומיות – אין מניעה משפטית לאישור הצעת ההחלטה.
משרד האוצר- אין מניעה משפטית לאישור הצעת ההחלטה.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

משרד החקלאות וביטחון המזון - אין מניעה משפטית לאישור הצעת ההחלטה.

תומר ספיר, עו"ד

הלשכה המשפטית